

เฉลยใบงาน เรื่องสำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์

สุภาษิตคำพังเพย จัดรวมอยู่ใน “สำนวน” ด้วยกันทั้งคู่ เพราะมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ และเป็นถ้อยคำที่ใช้สืบเนื่องกันมานาน

ตอนที่ ๒ จงจำแนกสำนวนไทยต่อไปนี้ว่าสำนวนใดเป็นสุภาษิตสำนวนใดเป็นคำพังเพย

๑. บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น	เป็น สุภาษิต
๒. มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท	เป็น สุภาษิต
๓. มือถือสาก ปากถือศีล	เป็น คำพังเพย
๔. น้ำขึ้นให้รีบตัก	เป็น สุภาษิต
๕. กบเลือกนาย	เป็น คำพังเพย
๖. ขมั้นกับปูน	เป็น คำพังเพย
๗. น้ำขุ่นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก	เป็น สุภาษิต
๘. อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน	เป็น สุภาษิต
๙. ทำคุณบูชาโทษ	เป็น คำพังเพย
๑๐. พึงเอาชนะความโกรธด้วยความไม่โกรธ	เป็น สุภาษิต
๑๑. มะกอกสามตะกร้าปาไม่ถูก	เป็น คำพังเพย
๑๒. ปลาหมอตายเพราะปาก	เป็น คำพังเพย

ตอนที่ ๓ จงบอกความหมายของสำนวนต่อไปนี้

๑. สู้จนยิบตา หมายถึง สู้จนถึงที่สุด สู้ไม่ถอย
๒. งอมพระราม หมายถึง มีความทุกข์ความลำบากเต็มที
๓. เจ้าไม่มีศาล สมภารไม่มีวัด หมายถึง ผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง
๔. ดิ้นแมว หมายถึง พกย่องเบา ขโมย
๕. เข้าตามตรอกออกตามประตู หมายถึง ทำตามธรรมเนียมเรื่องการส่อขอ

ตอนที่ ๔ จงเติมสำนวนลงในช่องว่างให้ถูกต้องตรงความหมาย

๑. หาประโยชน์ใส่ตนโดยขูดรีดจากคนอื่น รีดเลือดกับปู
๒. สร้างเรื่องไม่จริงให้เป็นเรื่องจริง ปั่นน้ำเป็นตัว
๓. คำพูดตรง แต่ไม่น่าฟัง ขวานผ่าซาก
๔. เอาความลับไปบอกให้ใคร ๆ รู้ ฆ้องปากแตก กินในที่ลับไขในที่แจ้ง
๕. ชอบว่าคนอื่นไม่ดี แต่ตัวกับทำเสียเอง ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง

ตอนที่ ๕ คำชี้แจง : พิจารณาสถานการณ์ต่อไปนี้ว่าตรงกับสำนวนใด

๑. สมชายไม่ช่วยเพื่อนทำรายงาน แล้วยังเปิดวิหุยเสียงดังรบกวนเพื่อน ตรงกับสำนวนใด
มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
๒. พ่อแม่อุทิศทรัพย์นี้ยืมสินหาเงินมาให้เรียนหนังสือกลับหนีโรงเรียนเอาเงินไปเที่ยวกับเพื่อน
ตรงกับสำนวนใด คบคนพาล พาลไปหาผิด
๓. ครูของฉันสอนลูกศิษย์ได้ผลดียิ่ง ลูกศิษย์สอบได้ยกชั้นทุกปี ท่านทำงานมาเกือบสิบปีแล้วเพิ่งได้
เงินเดือนขึ้นครั้งเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะท่านไม่ต้องการโฆษณาความดีของท่าน การกระทำของ
ครูนี้ ตรงกับสำนวนใด ปิดทองหลังพระ
๔. นักการเมือง ๒ คนนี้ เขา รู้จู้ดอ่อนและเล่ห์เหลี่ยมของกันและกัน ตรงกับสำนวนใด
ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่
๕. นายแดงเป็นคนจน งานหาเลี้ยงชีพก็ไม่มีทำ แต่นายแดงชอบแต่งตัวหรูหราจนคนอื่น ๆ เข้าใจว่า
เป็นคนร่ำรวย ลักษณะของนายแดงตรงกับสำนวนใด ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง